

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

Pe ună anū 12 fior., pe șese luni 6 fior., pe trei luni 3 fior.

România și străinătate:
Pe anū 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULŪ XLVII.

SĚ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

○ seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Sorisori nefrancoate nu se primesou. — Manuscripte nu se retrămitu.

N°. 138.

Duminică 5 (17) Augustu

1884.

Din cauza sĕrbătorii de Lunĭ. Schimbarea la față, jurnalulŭ va apăre numai Marți sĕra.

Brașovŭ în 4 (16) Augustu.

În presĕra adunării generale a AsociaȚiunii nōstre literare transilvane, ce se va întrunĭ mâne în Orăștia, multe și feliurite gânduri ne agită mintea.

Unde amŭ fi și unde suntemŭ!

Unde amŭ fi, decă mersulŭ îmbucurătorŭ, ce-lŭ luase desvoltarea poporului românŭ sub regimulŭ mai blândŭ și mai tolerantŭ austriacŭ din anii 1860, nu ar fi fostŭ în modŭ atâtŭ de crudelŭ întreruptŭ de câtră ómenii regimului de astăđi! Nu eră nici p'atunci țĕra acĕsta vr'unŭ Eldorado pentru Români, nu, căci și în acea epocă ei erau cei din urmă, la cari se gândeau puternicii țĕlei. Dĕr se gândeau și acĕsta vrea sĕ țĕca multŭ.

Astăđi nimenĭ nu ne mai are grijea, nici măcarŭ p'atata câtŭ ni-o avĕu „Bezirkerii“ lui Bach și decă ómenii stăpânirii unguresci se gândescŭ la noi, o facŭ numai de supĕrare, pentru că trebuie sĕ se convingă din țĭ în țĭ mai multŭ că cu tótă firea nōstră pacinică și cu tótă pațiențã ce-o desvoltămŭ, nu mai suntemŭ bunĭ de a servi ca materialŭ pentru înălțarea gloriei maghiarismului.

O sută de ani dela revoluȚiunea lui Horia au fostŭ de ajunsŭ spre a dá desvoltării nōstre naționale o direcȚiune de sine stătătoare, spre a deșteptã conștiințã de Români în pepturile nōstre și spre a ne face sĕ cunoșcemŭ umilirea și rușinea, ce ajunge p'unŭ poporŭ, care nu scie sĕ lupte și sĕ mórã pentru libertatea sa.

Marea mișcare dela 1784 și cea dela 1848 au ruptŭ lanțurile, de cari eră legatŭ spiritulŭ naționalŭ românescŭ, ca Prometeu de stâncă. În ajunulŭ rĕscólei lui Horia a apărutŭ cea d'ântâiu gramatică română și activitatea literară din anii 1830 și 1840 a inauguratŭ deșteptarea Românilorŭ „din jugulŭ celŭ de mórte.“

Acĕsta dovedesce, că desvoltarea națională merge mânã în mânã cu desvoltarea literară. Istoria literaturii unui poporŭ este istoria vieței, a decădînței sĕu a înălțării lui naționale.

Vomŭ înțelegĕ prin urmare, că în țĕlele aceste de umilire națională nu ne putemŭ bucurã de avĕntulŭ literarŭ, de care se bucurã popórele libere. Dĕr precum tirănia cumplită din veaculŭ trecutŭ n'a pututŭ împedecã pe părinții literaturii nōstre de a pune temelii ei, așa nu ne va putĕ oprĭ nici despotismulŭ de ađi, fie elŭ de ori ce natură, de a clădi mai departe pe acĕstã temelie.

În veaculŭ acesta, care este botezatŭ veaculŭ luminilorŭ și alŭ civilizaȚiunii, s'ar părea că e multŭ mai ușorŭ de a clădi, căci multe și perfecționate sunt ađi mijlócele de înaintare, ce stau la dispoziȚiunea unui poporŭ. Nu este ertatŭ a trece cu vederea însĕ, că și mijlócele de distrucȚiune s'au perfecționatŭ și s'au rafinatŭ, și că dela apusŭ a fostŭ importatŭ deodată cu cultura d'acolo unŭ curentŭ de idei periculóse, cari ca o furtună neașteptată atacă crudele plantaȚiuni ale culturii nōstre naționale.

Nu se potrivescŭ tóte pentru toți. Cultura nōstră nu suferĕ de a fi îmbrăcată în vestimente străine, ea cere ca sĕ ne croimŭ o haină, ce se potrivescĕ pe trupulŭ nostru. De aceea nici ideile

reacționare, nici cele pré avansate, ale estremului radicalismŭ, nu sunt plante pentru pământulŭ românescŭ. La suflarea spiritului străinŭ poporului românŭ nu póte crește sĕmĕnța culturii, ce au sĕmĕnatŭ o antecesorii nōstri.

Pe când în vechime avĕmŭ sĕ luptămŭ numai contra unui singurŭ inamicŭ, astăđi suntemŭ siliți a stã față cu mai mulți dușmanĭ, cari amenințã din diferite părți cultura românescă.

Curentulŭ materialistŭ și egoistŭ alŭ veacului pare a favorisã opera destructóre și grelele sarcini publice, cari absorbŭ ađi tótă munca poporului, și contribue numai la tĕmpirea lui. Sub astfelŭ de împrejurări e îndoitŭ de mare meritulŭ celorŭ ce stăruiescŭ cu energiã și cu perseveranțã pe cărarea culturii naționale luptândŭ pentru înaintarea și apĕrarea ei de tóte înrîurĭțele : trãine.

Ceea ce ne nelinișteșce însĕ nu e atâtŭ grĕua situaȚiune, câtŭ împrejurarea, că numĕrulŭ celorŭ ce și dedicã forțele spirituale și materiale pentru ajungerea marelui idealŭ de cultură, ce a încălđitŭ inima înainte mergĕtorilorŭ nōstri din veculŭ trecutŭ și din prima jumĕtate a veacului, în care trãimŭ, în locŭ sĕ se mărĕscă, pare că se totŭ împuținĕzã.

GeneraȚiunea jună, în raportŭ cu ceea ce au făcutŭ bĕtrĕnii, aratã pré puține rezultate ale muncii sale pe terĕmulŭ literarŭ, și ceea ce este și mai întristătorŭ, mare parte dintrĕnsa s'a înstrăinatŭ mai multŭ sĕu mai puținŭ de spiritulŭ adevĕratŭ naționalŭ din cauză, că sĕu îi lipsescĕ cunoștințã istoricã sĕu îi lipsescĕ sentimentulŭ curatŭ românescŭ, ce se póte sãdi numai în familia și în școlã.

Este învederatŭ, că acĕsta nu póte rămĕne așa, decă e vorba se resistãmŭ cu succesŭ curentului desnaționalisatorŭ.

Missiunea întrunirilorŭ nōstre literare credemŭ, că trebuie sĕ fie înainte de tóte de a deșteptã, de a stimula și de a cultivã sentimentulŭ adevĕratŭ pentru progresulŭ naționalŭ, mai alesŭ în inimile junimei nōstre. Acĕsta însĕ nu se póte ajunge prin formalitãți, prin cetire de raporturi, de processe-verbale și de petiȚiuni, și prin circulare de liste de subscriȚiuni, nici prin baluri și alte petreceri, ci numai prin vorbiri și scrieri de spiritŭ, cari sĕ escite entuziasmulŭ generalŭ și prin fapte, cari sĕ deștepte mulțumirea geueralã.

Reuniunile nōstre sĕ și popularizeze câtŭ mai multŭ scopurile, acomodându-se spiritului poporului și ținĕndŭ contŭ mai multŭ de trebuințele lui cele mai urgente spirituale.

Salutãmŭ întrunirea de mâne a AsociaȚiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului românŭ, dorindŭ ea sacrulŭ entuziasmŭ alŭ antecesorilorŭ nōstri sĕ conducã ale ei lucrări și sĕ înmiĕscã ródele lorŭ.

SCRIRĖ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Sibiu, 16 Augustu. — Rudolf Marliu, acusatŭ ca complice intelectualŭ la omorulŭ familiei Friedewanger, a avutŭ unŭ atacŭ de apoplexiã (gutã), paralisându-i-se jumĕtate corpulŭ.

München, 17 Augustu — Eri nópte s'au furatŭ din casa principală a poștei, prin mijlocirea unei chei imitate, 100,000 de mărci.

Paris, 16 Augustu. — Camera a primitŭ creditulŭ pentru expediȚiunea din Tonchinŭ. — Alaltaeri au fostŭ în Toulonŭ 3, în Marsilia 18 morți de colerã.

Berlin, 16 Augustu. — Kalnoky a plecatŭ eri diminețã, la 7^{1/2} óre, la Varzin.

CRONICA țĖLEI.

În cãlĕtoria sa la Aradŭ, M. Sa Impĕratulŭ și regele Franciscŭ va fi întovărașitŭ de ministru de comerț Széchenyi, eventualŭ de ministru de finanțe Szápary și de Jekelfalussy. Curtea împĕrãtescã va petrece tótă tómnã în Buda-Pesta și în Gödöllő.

„Telegrafulŭ“ spune, că direcȚiunea generală a penitenciarelorŭ din România a contractatŭ cu fabricantulŭ Derner din Brașovŭ furnitura mașinelorŭ necesare fabricii de abã (zeche), ce se va înființã la penitenciarulŭ Cozia. Aceste mașini, cari vorŭ servi douĕ ateliere, costã 2779 florini, plus transportulŭ până la Cozia.

Samuilŭ Kessler, mare fabricantŭ din Murĕșŭ-Oșorheiu, a primitŭ, cu posta din 8 Augustu diminețã, o scrisóre cu bani dela „Banca-Fleischer“ din Viena. Pe pliculŭ scrisórei se aflã scrisã suma de 3650 fl. 30 cr.; dar dupã ce Kessler desfăcŭ scrisórea, stĕtu incremenitŭ, căci trei bancnote de câte o mie lipsiau, ĕr în scrisóre erau numai 650 fl. 30 cr. Kessler se duse îndată la postã, făcŭ arãtare. Șefulŭ dela postã luã protocolŭ despre acestŭ casŭ, și telegrafã la „Banca-Fleischer“, ĕr dela bancã sosi rĕspunsulŭ, că acolo greșelã nu s'a făcutŭ și cele trei mii s'au espedatŭ inaintea unorŭ marturi. Pe pliculŭ scrisórei nici o vătĕmare nu s'a observatŭ, și sigilele tóte erau întregi. Cercetarea pornitã va trebui sĕ lãmurĕscã acĕstã gingașã afacere.

„Kolozsvári-Közlöny“ a scrisŭ unŭ articolŭ de fondŭ despre reformarea religiósã a Evreilorŭ, pe care ilŭ sfinșesce cu vorbele: „Limbã și religiune,“ în aceste douĕ vorbe stã secretulŭ asimilãrii și transformãrii naționale. Dintre armenii numai pré puținŭ și în cercuri de totŭ intime se folosescŭ de limba mamei lorŭ, dar în inimile lorŭ și în relaȚiunile lorŭ cu străinii suntŭ maghiari. Cu privire la serviciulŭ dumnezeescŭ au, nu-i vorbã, unŭ episcopŭ și obiceiuri proprii, dar credințã lorŭ e una cu a Maghiarilorŭ. Reforma limbei și a religiunii va fi rezolvarea finală a cestiunii antisemitice. Din acestŭ temei salutãmŭ mișcarea patrioticã dintre Evreii din Budapesta.

Vĕđã-se în ce tabere potŭ căutã cei dela „Kölszvári-Közlöny“ desertori îndrãgiți de legea și limba maghiarã! —

Ministerulŭ comunŭ c. r. de rĕsboiu a luatŭ dispoziȚiunea, sĕ nu se mai cumpere cai pentru armatã dela samsari, ci nemijlocitŭ dela economii, cari potŭ dovedi, că prãscŭ cai.

În Covasna s'a sinucisŭ unŭ diurnistŭ, care a trecutŭ peste 100 de ani, și a participatŭ la rĕsbóele cu Napoleonŭ. Motivulŭ sinuciderei a fostŭ că n'a gãsitŭ sĕra pe nevasta sa acasã, ca sĕ-i gătĕscã cina.

Cu prilejulŭ aniversãrii a đecĕa a universitãții din Agram (19 Oct. n.), independenȚii au de gândŭ sĕ facã o ovaȚiune episcopului Strossmaier. Elŭ va venĭ din Djacovar la Agram și în acea țĭ va deschide și galeria de tablouri, din palatulŭ academieii sud-slavice.

Cetimŭ prin foi unguresci, că redactorulŭ dela „Havi Füzetek“ (Broșure lunare) d. Ioanŭ Dvorzák a publicatŭ în „Magyar Korona“ o declaraȚiune, în care spune, că s'a retrasŭ dela redactarea țĕarului „Katholikus család,“ din cauză că a aflatŭ, că editorulŭ țĕarului catolicŭ nu este creștinŭ, ci jidovŭ.

Se vorŭ gãsi destui jidovi-maghiari, cari sĕ-i ia loculŭ.

Martia trecută, Majestatea Sa Regele Carol I a primit la castelul Peleşului în audiență oficială pe escel. Sa Don Miguel Bertodano y Patisson marchisul del Moral, ministrul reședinte al Regelui Spaniei împreună cu personalul legățiunii regale.

*

O adunare de comercianți, care s'a ținut alaltaieri în Bucuresci, a decis serbarea Duminecii, pentru care scopu au și înaintat o petițiune la ministeru.

*

Linia telegrafică între Bucuresci și Viena este întreruptă.

*

La 25 Septembrie a. c. se va ține înaintea unui juriu al universității din Bucuresci, un concurs pentru ocuparea a cinci burse la Școala normală superioară de pe lângă această Universitate. Din aceste cinci, patru burse sunt în secțiunea de litere și una în aceea a științelor matematice.

*

În ziua de 25 Iulie, a cădută în comuna Siliștea din județul Neamțu, în Moldova, o ploaie cu grindină în mărimea oului de găină și a distrus cu desăvârșire recoltele: ca vr'o 239 făclci păpușoi, 65 făclci ovăș și 50 făclci orz, precum și grădinile locuitorilor din Bărcu. Asemenea fânul în brasde pe cote și căpștele de pe la șesuri au fost luate de apă. Pagubele cauzate sunt mari. S'a găsit a doua și grindină înca netopită.

*

Curioase sunt planurile de colonizare, ce i se atribuesc guvernului rusec. Scirile, ce vin de la Atena adeca, spun că stăpânirea rusă cumpără în Macedonia a ținuturi mari de țară, ca să așeze acolo pe Ovrii emigranți. Scopul i-ar fi, să potă exercita dreptul de protectorat consular peste emigranți. Vestea ne pare cu totul neverosimilă.

*

D. dr. I. Felix, membru al consiliului medical superior și profesor la facultatea de medicină din Bucuresci, va fi însărcinat de guvernul român ca să asiste la congresul internațional de igienă ce se va ține în Augustu la Haga (Olanda).

*

Deputațiunea oficerilor franceși, ce va lua parte la manevrele armatei austriace de pe câmpul Marchei, va sosi în Viena la 7 sau 8 Sept. n. E condusă de generalul de cavalerie Lhotte.

*

Despre starea sănătății lui Victor Hugo circula, încă ați e săptămână, faime neliniștitoare. Joi a fost săptămână, cărunțului poet a fost de față la ședința congresului din Versailles, dar prieteni săi îl rugară, ca cu privire la etatea sa înaintată, să nu participe la celelalte ședințe, cari încă au să fie foarte ostentive și sgomotoase. Lipsirea fără veste a lui Victor Hugo de la congres a făcut să se răspândească acele faime neliniștitoare, cari în adevăr nu au nici un temei. Paul Meurice, ginerele marelui poet, a mers Sâmbătă la Chartre, ca să ducă o scrisoare, în care V. Hugo își exprimă felicitările sale cu ocaziunea desvârșirii monumentului ridicat în onoarea scriitoarei George Sand. Acesta scrisoare s'a ctitut la solenitatea, ce s'a ținut Dumineca trecută.

*

Ex-Chedivul Ismail pașa a sosit împreună cu haremul său în Viena și s'a așezat în hotelul „Mielul de aur”. Sosirea Chedivului a strâns o mare mulțime de omeni împrejurul hotelului, împrejurare, pe care Chedivul o socotesce drept o ovațiune adusă lui.

*

Din Varșovia se scrie, că planul manevrelor din anul acesta ale armatei ruse constă în marcarea intrării ei în Galiția prin diferite puncte dela granițe. „Pester Lloyd” țice, că ar fi o interesantă privescă strategică pentru cei patru oficer austriaci, cari sunt trimiși să asiste la aceste manevre, deca în adevăr planul ar fi acesta.

*

Europeii păgubiți prin bombardamentul Alexandriei au făcut o demonstrație la locuința consulului engles, pretințându despăgubirile. Consulul a primit deputațiunea lor și a promis, că va face cunoscut guvernului britanic pretensiunile lor. Ei au mers apoi la consulii franceși și italian, să grăbescă ei plătierea despăgubirilor.

*

După vestile mai nou venite din Spania, Regele ar fi tare bolnav. Se crede, că mântuire pentru el nu este.

PESTER LLOYD ȘI OPOZIȚIUNEA ROMÂNĂ.

Lui „Pester Lloyd” i-se scrie din Bucuresci cu datul de 10 Augustu st. n.

Prevederea mea, că unirea vechilor conservator și independenții liberali ai domnului Vernescu, nu va dura multă vreme, s'a și împlinit. Nu-i vorba, această împrejurare nu se da încă pe față; dar întemplantă, că redactorii din partea d-lui Vernescu dela „România” au

fost depărtați și înlocuiți prin partizanii ai direcțiunii vechi conservatoare, este cea mai bună dovadă despre legătura internă a partidei opoziționale a liberalilor-conservatorii, ce și-a început viața cu atâtea reclame politice. Ca o altă dovadă despre neputința opoziționalilor, trebuie socotită și parola, ce-au dat ei, că se vor abține dela alegerile, ce se vor face la toamnă. Nu-i vorba, acesta a lor hotărîre o justifică densusi țicându, că sub unu minister cu al lui Brătianu este imposibil, să poț ridică vocea poporului într'o așa măsură, în căt să se potă simți. De altă parte nici o îndoială nu mai potă încăpe, că hotărîrea, de-a continua politica de pasivitate, nu este unu rod al nereușitelor svêrcoliri și intrigi, ce a făcut opozițiunea pentru sdruncinarea sistemului de guvernare. Astfel stându lucrurile, nici nu mai este de lipsă, ca ministrul-șef Brătianu să renunțe a mai face călătoria sa la băi, după cum s'a și anunțat de cât-va vreme de unele țiare. El va merge căt mai curându la Carlsbad, (la Marienbad — Red. Gaz.), să facă mai multe săptemâni cură, fiind înlocuit în ministeriul de interne de domnul Cămpineanu și în șefedintă de d. Dumitru Sturza.

Încordata observare și constatarea relațiunilor, ce esistă între opozițiune și unele persoane ale palatului legățiunii ruseci de aici, a avut urmarea, că din partea numitei legățiuni s'a găsit cu cale și necesar a se face o desmintire oficială a bănuelilor, că ea conspiră împotriva liniștei din năuntru a României. Comunicatul publicat în „Monitorul oficial” în acesta cestiune se mărginesc însă numai pe lângă desmintirea senzaționalei sciri dată de „Indépendance Roumaine”, că între România și Rusia s'ar fi întemplantă unele încordări, cari între altele au avut ca urmare și rechemarea ambasadorului român din Petersburg. Deca „Corespondenței politice” din Viena i se scrie acum din Bucuresci, că scirile despre simpatiile cercurilor ruseci de aici față cu opozițiunea ar fi luate din vântu, ca și informațiile despre relațiunile personale ale cător-va membrii din legățiunea rusescă cu politica rusescă-panslavă și cu agenții ei, atunci trebuie să ne mirăm numai de rēcclă, de care chiar numitul comunicat al „Monitorului oficial” se folosesc drept dovadă pentru îndreptățirea desmintirii corespondenței. Corespondentul d-vostă nu va retrage nici o vorbă din informațiile despre caracteristica atitudin a unor persoane din ambasada rusescă de aici pomenite în scrisorile anterioare, atitudine, dovedită față cu agitațiunea panslavistă și agitațiunea română.

Bucuros conced elu, că politica oficioasă actuală a Rusiei nu oferă simptome amenințătoare nici pentru România, nici pentru pacea peninsulei balcanice; totu așa de puțin va afirmă elu, că acțiunea oficială a ambasadei de aici, ar sta în contradicere cu schimbarea politicei guvernului din Petersburg, inaugurată prin apropierea Rusiei de liga de pace germană-austro-ungară. De altă parte elu crede, că trebuie să intoneze, că cei mai mulți diplomați tineri ai Rusiei din școala lui Gorciacoff și Ignatieff, privesc politica urmată de actualul ministru de externe drept unu supărăciosu stadiu de trecere. E potă chiar interesul întării relațiunilor Rusiei cu alianța de pace a Europei mijlocii, că presa oficioasă austriacă sucește și rêsucește unele sciri, ce se referesc la personalul ambasadei ruseci din Bucuresci și, cari nu se pot un cu această armonizare de interese, până ce vor da nascere unei desmintiri. Deca se adevăresc însă, că corespondentul aplecatu spre desmintiri al „Corespondenței politice” este una și aceeași persoană cu acela corespondent al „Pressei” din Viena, care până mai deunăci căută să găsească semne nou despre lătră agitațiunii ruseci până și în cele mai neînsemnate și mai neponderose întemplantări, atunci nu mai e de lipsă, să mai stăm de vorbă, pentru a pută clasifică după merit valorea desmintirii, de plăcere dată de „Corespondința politică”. Corespondentul d-vostă nu este legat în nici o parte cu ale sale priviri și crede că stă în înțelegere numai cu redacțiunea țiarului d-vostă, deca caută să păstreze informațiilor sale cea mai deplină neinteresare în observarea și judecarea tuturor întemplantărilor, cari i se par că ascund unu pericolu pentru interesele Austro-Ungariei — de s'ar ivi elu măcar și numai în viitoru.

FRANCIA ȘI ANGLIA.

Care a fost rezultatul fiascoului conferenței dela Londra?... Lămuririle, câte s'au adus cu privire la afacerile Egiptului și — ceea ce va da multu încă de lucru Europei — încordarea relațiunilor între Anglia și țările continentului. Acestă încordare se pronunță însă mai cu putere în relațiunile Albionului cu republica franceșă, ăr dreptu o dovadă ne potă servi între altele următoarele șire, scrise de unu dintre organele ministerului Ferry, șire în adevăr mentite să producă senzațiune. „Paris” țice:

„Englesii nu lasă să trecă nici unu prileju, să nu se pună în calea operațiunilor noastre și să ne țină lucrul pe loc. Nu voim să mai revenim la intrigile lor din Madagascar și la pretențiunile căpitanului Johnston dela „Dryad”, referitoare la ridicarea blocadei făcute de admiralul Pierre. Dar în aceste momente cine conduce cetele howasiane? Unu oficer al armatei regulate englese, colonelul Wallonghby. La Congo, Anglia a căutat să se facă stăpână pe gura riului. În China întâlnim pe Englesii în mijlocul drumului nostru. În Kelung consulul Majestatei Sale Reginei protestează împotriva desbarcării Francesilor. În alu cui nume și de ce? De ce se amestecă acestu funcționar? Și nu ar fi folositor să scim, de face această din propriul său îndemn să dăndu ascultare instrucțiunilor guvernului său? În Fuceu amestecul Englesilor în afacerile noastre e și mai

de nesuferit. Admiralul Dowell dă voe detașamentelor de soldați de marină și de artilerie, să desbarce chiar înaintea vasului Admiralului Coubert, cu primejdia de a se nasce unu sângerosu conflict între trupele ambelor națiuni și încurcăli îngrozitoare internaționale. Nu scim, cum va justifică guvernul engles unu astfel de amestec, deca cabinetul nostru — și nici de cum nu stăm la îndoială — va cere deslușiri dela densusu. De abia două zile, reua voință a Englesilor s'a pronunțat și mai lămurit. Sub pretextu da coleră, corabia de transport franceșă „Djemanh”, ce mergea spre Indo-China, găsi trecerea prin canalul Suez închisă de agentul englesu Wiévill. Anglia ride de noi și caută certă în totu chipul. Scie, apoi cu ce superficialitate observă agenții Majestatei Sale Reginei măsurile sanitare, când e vorba de vre-o navă englesă, de-ăr fi și de voru dovedi chiar că e infectată. De altfel vaporele bânuite ar pută trece totdeuna canalul sub condițiune, că nu voru trage la uscatu. Acestu mic și perfidu rêsboiu trebuie să i se pună capetu în totu casul. Englesii nu sunt bine dispuși, înțelegem această, dar nu e încă nici unu temei, să ne facă s'o simțim și noi această indispozițiune.”

CĂLĂTORIA REGELUI CAROL I LA BELGRADU.

Unu corespondent al țiarului franceș „Le Monde” scrie despre călătoria regelui României la Belgradu următoarele:

La Belgradu se facu pregătiri, să primescă pe Regele Carol I al României în modu strălucit. Acestei visite unu i dau o mare importanță politică. Visita avă să se facă de multu, dar neînțelegerite ivite în timpul din urmă între cele două regate au făcut să s'amâne. România se răsise în modu deosebitu de Serbia, din cauza atitudin, ce a observat-o această în sinul comisiunii europene a Dunării. Serbia, dându sprijinul său Austriei, a făcut-o pe această atot-puternică în comisiune și i da România în mână. Chiar după proiectul lui Barrere, chiar după amendamentul primitu la Londra în Martie 1883, România se vedea, cu dreptu cuvântu, sacrificată, și sacrificată de Serbia. Ați protestările României au perditu din puterea lor și lucrul e în momentul de a se potoli. Călătoria Regelui Carol I nu e cel mai bun semn despre reimpăciuirea și viitoră amicitia a celor două guverne?

„L'Indépendance roumaine” și exprima dorința de a vedea desmintindu-se, prin țiarele guvernamentale, interpretarea ce o face țiarul franceșu călătoriei Regelui României.

ADUNAREA GENERALĂ A DESPĂRȚĂMENTULUI XII, ALU ASOCIAȚIUNEI TRANRILVANE.

„Dați, și vi se va da voue!”

De multu nu apucați pēna în mână cu atăta bucuria și emoțiune ca acuma, cându vē trimetă acestu raportu.

Nici odată seu rară potă s'au ținut în acestu colț nordic al Transilvaniei o adunare atāt de frumoșă și românescă ca această, despre care vē relatez:

În 10 Augustu a. c. Lăpușul și scadele dela Stoceni intruniseră în senulu lor unu publicu numerosu, lamura și elita inteligenței române din municipiul Solnoc-Dobăcei.

Din Deșu ne onoră domni, din subcomitetul despărțământului, Augustin Munteanu, directoru și membru fondator, Gabrielu Manu, avocat și membru pe viață, Vasile Hossu, judele, — și Petru Mureșianu Șereganu, secretarul, cu pre stimabilele dumnelor familii, și mai mulți junii. Adunarea decurse apriat și conformu programei sale publicate în Nr. 128 alu acestui veteranu țiaru. Subpretoarele d. Caroli Mariliei veni din partea autorității poliției locale, pentru supraveghiere.

D. directoru țin o vorbire de deschidere meșos și instructivă, care se primi cu „Să trăiescă” îndelungate. La acesta d. Ioan Georgiu, spiritualu în seminarul g. cat. din Gherla — care petrece ferial pe aici — ca șefedintă alu comitetului filialu de primire, rêsponse asemenea în termin oratoric, salutându pe d. directoru, comitetul despărțământului și adunarea generală în numele Lăpușenilor; fu aplaudat.

Din raportul secretarului se află, că despărțământul are 49 membrii, dintre cari 23 ordinari și 23 ajutatori, cari pentru unu despărțământu vastu cum e acesta cu 318 comune, este unu număr de totu pre micu de membri; se încasară 173 fl; se făcură prin activulu secretar 254 expediții din 49 Nri ai protocolului de intrate; d sp. are biete 15 cărți în biblioteca sa, acele și fôia Asociațiunei, precum și unu țiaru politic și 77 fl. fondul aceleia, din cari 20 fl. colectați prin secretarul; s'au spesat pe tipărituri și portul postal 5 fl. 75 cr; s'au ținut 7 ședințe și s'au colectat 14 fl. pentru întemplantărea unei bibliotecă populare în Beclănu; s'au ajutat dela societatea „Transilvania” 2 invățeci dela meserii cu câte 75 fl. și școlele din Lăpuș și Beclănu cu câte 100 fl.

În comisiunea pentru înscrieri de membrii se așersă la propunerea d-lui Manu și a presiului cu acumați: d-nii Vasile Mustea, protopop gr. cat. în Lăpușul ung., Aron Cosma, preot gr. cat. în Rehia, și Ioan Mirzocu, proprietar din Beclănu, cari încasară 136 fl. taxe de la membrii ordinari și ajutatori, în cari încasară

și colecte, ce se vor publica în foia asociației „Transilvania.”

În comisia pentru propuneri intrară d-nii Samuelu Capsia, protopopu gr. cat. în Cupșeni, Augustin Popu, avocatul în Lăpușul ung. și Emilu Manu, preotul gr. cat. în Boiereni. Această comisie referă prin d. Popu, despre modalitatea conferirii unui ajutorului la un învățător de la meserii, care suplică la adunare. Alte propuneri nu s'a făcut.

Cu mare bucurie anunță, că la acesta adunare se însușiră patru disertații, un semn de progres. Din acestea patru disertații, toate bine lucrate de autorii lor și toate admise spre citire, din care însă se putură citi numai trei din cauza scurtimei timpului și anume: 1. a domnului Gabrielu Manu, bine cunoscutului avocat și anteluptător al nostru, despre școala din Lăpușul ung. în mare parte ajutată de d-sa, care își cetă operațiunile în tonu emoționat; 2. a abilului învățător a acestei școle d. Alexe Latișiu despre: »Cultura arborilor,« bine pronunțată; 3. a docentului Ionu Popu Re eganul despre: »Codru,« citate de poezii populare și dela divulu »Andrei Mureșanu.« Toate acestea disertații fură ascultate cu atențiune recerută și aplaudate la fine. A. 4-a disertația a d-lui Vasile Filipu, preotul gr. cat. în Lăpușul românesc, neputându-se citi, fiindcă trecuse timpul. se va recomanda spre publicarea primo loco în organulu asociației »Transilvania.»

Noi ne-am bucurat din adencul inimei noastre pentru viulu interesu, ce portă domni conferențarii pentru mărețele scopuri, ce are acesta mare și umană instituțiune a Românilor.

Observăm, că decă se va procede și în viitoru așa de nimerit și cu tactică fină prin subcomitetulu desp. și conducătorii poporului nostru, despărțământulu Deșiu Nr. XII își va eluță unu renume așa de mare, încâtu se va pute număra între cele dinăiu despărțăminte dintre cele 22 ale »Asociației Transilvane.«

De astă dată reușita, despre care amintim, se atribuie nunumai comitetulu din Deșiu în frunte cu d-nii Manu, Munteanu, Hossu, Mureșianu și Bogdanu; ei și comitetulu de primire din Lăpușul ung. condusu de energicul lui președinte Georgiu, v.-preș. Popu, prot. Mustea și Latișiu, precum și toți ceilalți.

Adunarea generală vintore s'a fixat la propunerea motivată a secretariulu pe 1 Augustu 1885 în Ciachigârbeu, asemenea centrulu unu cercu politicu.

După închiderea adunării, abia pela 6 ore s'era publiculu, favoritu și de unu ceru seninu, se duse la băile din Stoiceni, cale de 1 ora.

Teatruulu încep la 8 ore s'era, unde ne delectară actorii diletanți români din Becleanu, conduși de dascălulu Simionu Moldovanu, cu ajutoriulu soției sale d-na Florea și a d-lui Ioanu Grecu, ca regisoru, precum se anunță în acestu diaru.

S'au jucat piesele: 1. »Paradisulu« seu »Florinu și Florica,« operat în unu act de Vasile Alexandri, și 2. »Cărlanii« vodevilu în unu act de C. Negruzii, între repețitele și treneticele aplause generale ale publiculu, măritu cu toți oșpeții neromâni aflatori la scalde. Actorii au fostu recheamați pe scenă în semn de recunoștință. Observăm, că costumele diletanților toate sânt naționale cu tricoloru românesc, ceea ce le-au măritu aspectulu. Ei sântu: Vasile Chița, Ioanu Svagau, Ioanu Moldovanu, Ludovica - Florea - și Ioanu Dianganu, 3 frați și nepoți ai d-nei învățătoare Florea Moldovanu din Becleanu; la finea reprezentațiunei, diletanții cântară armoniosu câteva strofe din »Latina gintă« și »Peneșiu Curcanulu« ale marelui Alexandri, între nemărginitele aplause ale publiculu de vre-o 300 persoane.

Balulu se încep la 10 ore și dură până în daiba diua următoare cu însuflețire și veselie generală, neconturbat de nici celu mai micu escesu ori inconveniență.

Intratulu casei fu preste 190 fl. între caru vre-o 20 suprasolviri, lista cărora se va publica mai târziu. Diletanții rechirați prin comitetulu despărțământulu se remunerară pentru speșele de călătorie și diurne cu 55 fl. — alară de quartire și întreținere, în pausă d. Alexa Latișiu, dându din alu seu 1 fl., le-au colectat 12 fl.

Se succedară câte unu jocu și câte o cântare românească până dimineța.

Nouă ne creștea inima vedendu »Hora română,« și ne plăcu forțe saltulu provincialu »Chioriana.«

Între oșpeții streini au fostu și câteva familii maghiare. Români și Ungurii și-au petrecut prin urmare aci împreună în bună armonie, ceea ce ar fi bine să se potă realisa pretutindenea, spre binele reciproc al acestor două popore avise a trăi împreună.

Acestu indetulor, ba splendidu resalatu moralu și materialu alu organizării festivității, este a se mulțami zelulu președinte d. Georgiu, ci întregulu comitetu filialu de primire din Lăpușul ungurescu.

Vă mulțamim frățesce domnilor și fraților Lăpușeni, pentru zelulu și bunăvoința, și ostenețele ce vi le-ați dat spre a ridica prestigiulu și înalță sfânta cauză a »Asociației transilvane« pentru literatura și cultura poporulu român cu reprezentămu cu toții în genere, și pentru căldurosa și sinpatica primire, ce ne-ați făcutu.

»Dați, și vi se va da voue.« Unu participant.

CORESPONDINȚA NOSTRĂ DIN COMITATE.

Preluca, în 13 Augt 1884.

Vină a vă face cunoscutu, că în Preluca, cerculu Lăpușulu ungurescu, acuma de curendu s'a întâmplat următorulu casu:

În 13 Augustu a. e. d. solgăbiru din Lăpuș și-a trimesut pe adjunctulu seu în Preluca, ca să judece pe câțiva bieți omeni de vinovați, pentru că nu au votat în ocaziunea alegerei dietale dela Lăpuș în partea guvernamentală. Acei omeni au fostu judecați și mai înainte, dară atunci au făcutu recursu, și acuma din nou au judecatu.

Bieții omeni, necăjiți că abia își pot sustine viața dintr'o și intr'alta, au fostu judecați de adjunctu împreună cu notarulu, care de sine se înțelege că nu pote lipsi cându e vorba de jăcuiri: unui omu i-s'a luat o vacă pentru 60 fl., dela altulu 2 boi totu pentru atâta, și aceasta numai pentru că nu au voit să-și dea dreptulu de alegătoru pentru bani.

În cerculu Lăpușulu de altmintrelea se facu investigațiuni și pote încă să se provoče o alegere nouă.

Așa merge treba în țera ungerescă. Trebuie dară, ca vrându nevrându, să ne facem Unguri.

Acēsta va fi însă:

- »Cându va face populu nuci
- »Și răchita mere dulci.«

Unu român din Preluca.

DIVERSE.

O tâlhăria modernă. — Ieri s'a început la tribunalulu din Leitmeritz pertractarea finală a atentatulu comis cu mare speculă de frații Rösler într'o moră din Teplicz. Iată în ce constă modernitatea atentatulu: Carolu Rösler, ingineru fără ocupațiune, și fratele seu Franciscu, fostu amplotiatu la calea ferată, de altmintrelea pungași cunoscuți, se hotărira a tăbări în noptea din 10 Aprilu 1884 asupra morei »Schweitzer« a lui Aureliu Müller, care atunci nu era acasă. Spre a evita ori-ce felu de bănuelă, Carolu s'a îmbrăcatu ca gendarmu și Franciscu ca polițaiu. Camu pe la 10 ore noptea, întâlniră ei pe strada, unde se afla moră, pe unu păzitoru de nopțe, căruia îi porunciră în tonu oficiosu, că îndată ce va observă vre-unu individuu suspiciosu, să fluere. După ce în chipulu acesta au pus în respectu pe păzitorulu, intrară în curte, se urcară în etagiulu alu doilea, unde îi întâmpină cumnatulu proprietarulu, pe care-lu deșteptase cănele din somnu. Gendarmulu provocă numai decăt pe Nehring — așa se chiamă cumnatulu lui Müller — în numele legi, să deschidă ușa. Nehring înspăimântat deschise ușa odăii de durmitu, gendarmulu rămase ca sentinela, ér polițaiulu întră înlăuntru. Acum îi spuse cestu din urmă lui Nehring, că densusu cu cumnatulu seu sunt bănuți, că portă corespondențe politice cu lumea din afară și că ei doi, organe ale siguranței publice, au însărcinarea a cerceta totul cu de amăruntulu. La provocarea polițaiulu, Nehring a deschic tote dulapele și cutiile, pe unde se aflau hărtii; polițaiulu, deși a dat peste multe corespondențe, le-a aruncat la o parte, băgendu în buzunar unu portofoliu cu 63 fl. fiindcă hărtii de valoare n'a găsit. După ce cercetase tote cu de amăruntulu, cându era tocmai să părăsescă moră, proprietarul acesteia Müller sosese acasă. În curte întrebă pe gendarmu, ce caută aici, ér acesta ilu provocă să mērgă în odaia sa. Aci polițaiulu ilu declară în numele legi de prinsu. Reflexiunile lui Müller, că poliția e în erore, n'avură nici unu efect; polițaiulu îi repetă de mai multe ori, că elu e bănuitu că portă corespondențe politice secrete, și că face monete false de câte 5 fl; ba ilu provocă fără amănare a deschide numai decăt casa, și a-i predă tote hărtiile de valoare. Müller s'a opus, însă când gendarmulu i-a pus baioneta în peptu, n'a mai avutu încătrău; deschise casa și tâlharii au pus mâna pe hărtii de valoare în prețu de 37,8000 fl., bani gata 267 fl. și o sută de marci. În chipulu acesta satisfăcuți, ordonară lui Müller să intre în odaia lui, la care, voru păși doi gendarmi până dimineța. Gendarmulu rămase aci cât-va timp, apoi dispăru. A doua și Müller se duse numai decăt la comanda gendarmilor și spuse întâmplarea. Faptulu se publică prin diare, și unu băiatu de prăvăliă cu numele Kratz descoperi gendarmilor, că elu încă a fostu invitat de frații Rösler la atentatulu comis. În urma acestei denunțări, tâlharii fură prinși, inchiși și acum li se face pertractarea finală.

—x—

Perirea unei corăbii. — Despre perirea corăbiei americane pentru transportu de vite »Britannia,« unu marinaru de pe corabia cufundată a scris în săptămăna trecută din Londra diaru lui »Fiume« următoarele:

Din New-York am plecat în 19 Iulie. Pe lângă alte mărfuri, pe bordulu corăbiei noastre se aflau și o sută șese-deci de boi îngrășați. Deși negurele erau forțe dese, noi totuși sosirăm cu pace până la țermurii englesi.

În 30 Iulie erăși ne-a copleșit o desă negură, tocmai pe când ne aflam la o depărtare cam de 10—13 mile de Portland. Luarăm deci tote măsurile de asigurare, și înaintam încetu. Până la o oră după miezul nopții, dându ne-înteruptu s e m n e, am trecut nevătămați pe lângă mai multe corăbii, ce veniu din direcția opusă. Cam pe la o oră auțirăm o fluerătură, ce venea dela o corabiă care plutea cătră noi. Corabia noastră ferea în drepta, ér în stânga fluerătura totu mai tare se auția. Căpitanulu nostru a comandat »în drepta,« și în clipa ce urmă observărăm lampele albă și verde ale corăbiei ce ne venea în față. Nu trecu o secundă și cōsta stângă a corăbiei noastre tocmai sub podu fu nimerită de o grozavă lovitură, și spartă cu desăvērșire. Îndată slobozirăm în mare

,caicele de scăpare,« și ne puserăm să măsurăm câtu de înalță era apa ce intrase în corabiă. Ne convinserăm că corabia nu se mai pote mântui. Cealaltă corabiă »Bellcairn,« care lovise într'a noastră, încă slobozi caicele sale în apă și le trimise în ajutorulu nostru. În vreme ce »Britannia« noastră se cufundă, ne sileam să scăpăm ce mai puteam încă scăpa. Pe la șese ore boii de pe bordu erau în apă până la grumază; și atunci și noi ne luarăm rēmasu bunu dela »Britannia,« și cu caicele merșerăm de ne suirăm pe »Bellcairn.« Bieții boi după aceea, vedendu-se părășiți, au început să se svicollescă în drepta și în stânga. »Britannia« încă luptându-se până la o vreme cu valurile, se clătina în drepta și în stînga, până ce în urmă a dispărut cu totul în valuri. După cufundarea »Britanniei,« și se făcea milă cându vedeai pe cei 160 de boi notându în tote părțile și mugindu cu o desperațiune înfiorătoare, suindu-se unii pe alții în instincțulu lor de conservare, tocmai că — omenii. Dar în zadar. Noi nu le putem ajuta.

»Bellcairn,« care încă suferise, nu a mersu la Cadix, locul unde era destinat, ci s'a reîntorsu la Southampton. Amu sositu s'era târziu; 10 boi au fostu scăpați de o corabiă cu vaporu, care îi aflase luptându-se cu valurile. Holrapfel, proprietarul »Britanniei,« a întentat procesu contra corăbiei »Bellcairn.« —

—x—

Binder prinsu de Brigandii. — Din Filipopolu se scrie cătră »Correspondența politică«: Soția nenorocitulu Binder din Belova, care a fostu prinsu de brigandii, a trimesut mai țilele trecute acestora 368 punți turcesci cu unu curieru, rugându-i prin o scrisore făcută în limba grecescă, să-lu libereze — mai mulți bani nu avea nici ea. La 31 Iulie st. n. țeranulu trimis cu banii se întorse aducendu o scrisore dela brigandii. Bangelli — așa se subscrie căpitanulu bandei — îi rēspuse adecă, că de nu-i va da cei 1632 ce mai lipsesc până la 2000 pt. câtu a cerutu elu, va omori pe Binder, precum va omori și pe fiecare amplotiatu alu societății pentru căile ferate din Orientu. Țeranulu nu a pututu să dea ochi cu nenorocitulu prisoneru. Scrisorea lui Bangelli de altfelu nu este subscrișă de Binder, precum au fostu cele două scrisori, ce a mai trimis elu soției acestuia, împrejurare, ce te face să presupuni, că elu va fi cu totul slăbitu de strapațele și chinurile, ce a fostu să sufere. După cum se vede din vorbele bandiților, Binder a fostu dustu de ei în munții Periu, voidu să-și asigure fuga în casu, că ar fi atacați. Autoritățile au trimesut, nu-i vorba, 600 gendarmi, să-i urmărescă, dar pe niște terene așa de greu de străbătuțu, cum sântu cele dela Belova, nu se crede, că voru săvērși ceva.

—x—

Invențiune nouă. — »Rēsboiulu« spune, că un experimentu interesant se va face Duminecă, 5 ale curente, la orele 7 s'era, în curtea casei prințulu Bibescu, situată în fața spitalulu Brăncoveanu. — D. ingineru Schalla din Viena, îmbrăcatu cu unu aparatu inventat de elu, va intră în mijloculu unui focu teribilu, produsu prin aprinderea a patru stânjini de lemne, unse cu puciosă și cătranu, pentru ca să arță mai bine. Numitul susține, că va stă în mijloculu unei călduri de 1000 de grade Celsius câtu trebuie pentru a topi tuciulu, până cându va fi consumată totă cantitatea de lemne, cu ochii liberi, fără a întrebuița măcar vr'o sticlă acoperitoare, și va eși în urmă cu desăvērșire nevătămatu. Nu se face de câtu o singură experiență. Totu d. Schalla este inventatorulu lămpii electrice de rotațiune, încercată în Englitera pentru iluminarea cōstelor maritime, — alu plugulu pentru curățitulu stradelor de noroiu, prafu și zăpadă, introdusu ați în Paris, Viena, Berlinu etc., precum și alu aparatulu parlamentar de votare etc. După descrierea diareloru străine celor mai importante, aparatulu de focu alu d-lui Schalla a fostu pretutindeni forțe admirat. — Impēratulu Germaniei, asistându la o asemenea producțiune, felițându-lu s'a esprimat astfel:

»Acēstă încercare trebuie s'o privescă cineva, spre a se mira de progresulu ce au făcutu invențiunile.«

—x—

O statistică. — Unu originalu, care a murit, a avut ideia fantastică d'a face o comptabilitate în partidă duplă a sērutarilor schimbate, între elu și soția lui, în timpul unei peridee de douăzeci de ani. În întâiulu anu sērutările au ajuns la cifra de 36,500, seu 100 sērutări pe ț; unu mecanismu destulu de respectabilu. În anul alu doilea cifra s'a redusu la jumătate. În alu treilea cifra mijlocia a sērutarilor a fostu țece pe ț. În fine, după cinc ani, nu se mai număra de câtu două sērutări pe ț: una dimineța și una s'era. Câtu pentru unu următor, nici nu trebuie să mai vorbim, abia din cându în cându își dedeu câte o sērutare, la țile mari. Pare că după țece ani de căsătorie, soții nu se mai sērutau de locu.

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena
din 14 Augustu st. n. 1884.

Rentă de aur ungară 6%	122.10	Bonuri croato-slavone	100.—
Rentă de aur 4%	92.50	Despăgubire p. dijma de vin ungar.	99.—
Rentă de hârtie 5%	89.20	Imprumutul cu premiu ungar.	115.80
Imprumutul căilor ferate ungare	142.40	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	115.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (1-ma emisiune)	96.30	Renta de hârtie austriacă	80.95
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (2-a emisiune)	118.50	Renta de arg. austr.	81.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (3-a emisiune)	102.90	Renta de aur austr.	103.65
Bonuri rurale ungare	101.25	Losurile din 1860	135.—
Bonuri cu cl. de sortare	101.—	Acțiunile băncii austro-ungare	859.—
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	101.25	Act. băncii de credit ungar.	317.50
Bonuri cu cl. de sortare	101.25	Act. băncii de credit austr.	315.30
Bonuri rurale transilvane	101.25	Argintul — Galbin împărătesc	5.74
		Napoleon-d'or	9.64 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	59.50
		Londra 10 Livres sterlinge	121.65

Bursa de București.

Cota oficială dela 2 Augustu st. v. 1884

Renta română (5%)	Cump.	93 3/4	vënd.	94
Renta rom. amort. (5%)		95 3/8		—
convert. (6%)		97 1/4		98
Impr. oraș. Buc. (20 l.)		34 1/4		—
Credit fonc. rural (7%)		102 1/4		103
" " " (5%)		90 1/2		92 1/4
" " urban (7%)		101 3/4		102
" " " (6%)		97 1/2		98
" " " (5%)		87 1/2		88
Banca națională a României		1385		1400
Ac. de asig. Dacia-Rom.		340		354 1/2
" " Națională		237 1/2		243
Aur		540.0/0		—
Bancnote austriace contra aur		2.07		2.09

Cursul pieței Brașov
din 15 Augustu st. n. 1884.

Bancnote românești	Cump.	9.10	Vënd.	9.15
Argint românesc		9.05		9.10
Napoleon-d'or		9.62		9.65
Lire turcești		10.90		10.92
Imperiali		9.86		9.88
Galbeni		5.64		5.67
Serisurile fonc. »Albina«		100.50		101.50
Discountul		7—10 %		pe an.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutungăria lui Gross (în casa prefecturii.)

Acei domni abonați ai noștri, cari au plătit prețul abonamentului pe una jumătate de an și pe un an, înainte de 1-a Aprilie a. c., sunt rugați a ne trimite diferența prețului urcată dela 1 Aprilie c., care pentru Austro-Ungaria face 2 fl., ér pentru România 8 lei.

ADMINISTRAȚIA „GAZ. TRANS.“

S. J. S. W. H. R. B. Eigenbau
D. S. Dietzl Budapest.

Inlocuesce pe deplin vinul fin de Bordeaux.

Acest vin negru escelent și fără îndoie că cel mai bun al Ungariei poate fi pus în privința calității sale superioare alături de vinurile fine de Bordeaux și medicii cei mai de frunte îl prescriu cu cele mai bune succese celor ce suferă de anemie, stare fizică slăbită, precum și reconvașențelor s. a.

Veritabil e numai atunci dacă atât eticheta cât și capsula și dopul fie-cărei sticle va arăta marca de mai sus înregistrată la tribunalul deodată cu firma.

Se capătă în sticle împlate la noi la domni **Emil Porr** la stăua roșă (rothen Stern) în Brașov, **G. W. Grohmann** în Sibiu, **Csiki Lukats**, **Konya Sándor**, **Riskas Béla**, **Hirschfeld Sándor**, **Gergely Ferencz** și **Novák Viktor** în Clușiu precum și în cele mai multe orașe și la toate băile (scaldele) Transilvaniei.

LICITAȚIUNE.

Comuna bisericăscă „Șinca nouă“ publică licitațiune pentru darea în antreprisă a *clădirii unei biserici nouă* după planul ce-lu posedă. Cheltuelile clădirii sunt evaluate la suma de **11,500 fl.** Condițiunile se pot vedea în numita comună. Cauțiunea va fi în bani gata. Licitarea e fixată pe ziua de 15 Augustu st. v. (Sfânta Maria) 1884. la 10 ore a. m. în comuna Șinca nouă. Comuna respectivă și rezervă dreptul de a alege dintre arhitecții, ce se voru prezenta la licitațiune, pe care-lu va voi. În casu că licitarea se va publica și în „Telegraful Român“, nu se va lua în considerare, decâtu cea din „Gazeta.“

Augustu în 4, 1884.
Comuna bisericăscă „Șinca nouă.“

Reîncepându lucrările mele cu

AUR ȘI ARGINTU

întrerupte acum câți-va ani, am onorea a anunța, că mi-am strămutat laboratoriu în casa de sub numărul 401 din Ulița Neagră. În chipul cel mai solid și mai frumos săvârșesc lucrări, ce se țin de sfera meseriei mele, fie din nou, fie și reparatură.

Henric Iekelius.

Cu prețulu de intrare: jumătate.

In fiecare și numai pe scurtu timpu

este expusă în sala redutei din cetate

marea expoziție artistică istorică a lui Veltée.

Acesta, unică în felul său și fără concurență, consistă din preste 150 figuri executate cu artă în mărime naturală, îmbrăcate deplin și înarmate, modelate tôte de cei mai vestiți maiestri ai Europei.

Cu deosebire e se distinge grupa de senzațiune:

CHRISTOSU ÎNAINTEA LUI PILATU DE MUNKACSY,

representatū de 50 figuri în mărime naturală, făcute de d-nii **Beno** și **Rivier** profesori ai academiei din Paris, care au fînstu expuse în Paris și Londra și de curēndu și în sala cea mare a Redutei din Budapesta și a fost recunoscute preste totu de presă și de publicu de unu capu de operă unicū în felulu seu.

De asemenea grupă strălucită:

Maria Stuart și regina Elisabeta cu curtea sa.

După tabloulu premiatu a maiestruului italianu **E. Fontana.**

Afară de aceea acestă grandioasă expoziție artistică e completată cu unu număr mare de **grupe istorice, icone de genū, scene familiare, poeți și virtuosi însemnați ai trecutului și prezentului**, precum și **domnitori și eroi** călări și pedestrii.

Deschisă ziua dela 5 ore după amēdi până la 10 ore sēra, în Dumineci și sērbători dela 3 ore d. a. până la 10 ore sēra.

Prețulu intrării de persoană 20 cr.

Militarii dela sergenți în josu și copii plătescū jumătate.

Cu tōtă stima

Louis Veltée.